

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **XXX**

proti

žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**
sídlem Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem představovaným nevydáním vyrozumění žalobkyně ve věci jejího podnětu ze dne 28. 8. 2023 v zákonem stanovené lhůtě.

takto:

- I. Zásah žalovaného představovaný nevyrozuměním žalobkyně ohledně jejího podnětu ze dne 28. 8. 2023 byl nezákonný.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 19 270 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a žalobní argumentace

- [1] Dne 15. 9. 2023 žalobkyně obdržela přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Odboru krajského stavebního úřadu (dále též „*odvolací orgán*“), ze dne 13. 9. 2023, č. j. MSK 114951/2023, sp. zn. KSU/20444/2023/Buč. Tímto byl žalovanému předán k vyřízení žalobkynin podnět k provedení přezkumného řízení ve věci rozhodnutí Krajského úřadu ze dne 26. 9. 2022, č. j. MSK 77178/2022 (dále též „*druhostupňové rozhodnutí*“), jenž podala dne 28. 8. 2023. Výše uvedeným odvolacím rozhodnutím bylo odvolacím orgánem zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí, odboru regionální rozvoje a stavebního úřadu (dále též „*prvostupňový orgán*“), a bylo tak potvrzeno jeho rozhodnutí ze dne 31. 3. 2022, zn. MUFO 11028/2022 (dále též „*prvostupňové rozhodnutí*“) povolující stavbu s názvem „Novostavba rodinného domu na parc. č. XA, k. ú. X“ na pozemcích parc. č. XA a XB v k. ú. X.
- [2] Žalovaný na výše uvedený podnět ze dne 28. 8. 2023 nereagoval. Proto žalobkyně podala dne 13. 11. 2023 žádost k ministru pro místní rozvoj, aby učinil opatření proti nečinnosti žalovaného.
- [3] Žalobkyně uvádí, že ke dni podání žaloby nebyla ze strany žalovaného vyrozuměna ve smyslu § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „*správní řád*“ nebo „*s. ř.*“), a to přesto, že o vyrozumění výslovně žádala ve svém podnětu ze dne 28. 8. 2023. Tvrzený nezákonný zásah tak žalobkyně shledává právě v tom, že bylo tímto nevyrozuměním zasaženo do jejího subjektivního práva na sdělení informace, jak bylo naloženo s jím podaným podnětem.
- [4] V této souvislosti žalobkyně odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 2. 2017, č. j. 22 A 91/2016-34 a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2022, č. j. 2 As 8/2022-27. V bodě 20 posledně citovaného rozsudku je uvedeno: „*Smyslem sdělení je ujistit podatele, že se správní orgán jeho podnětem zabýval. Zároveň tato lhůta motivuje správní orgán, aby efektivně zpracovával podněty od veřejnosti a včas na ně reagoval. Tento institut tedy míří jinam než právo na zabájení řízení. To dokládá i výklad v rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 3. 2017, č. j. 22 A 135/2016-33 (...), podle kterého z dikce ustanovení § 42 správního řádu jednoznačně vyplývá povinnost správního orgánu vyrozumět osobu, která podala podnět, o tom, jak správní orgán s podnětem naložil. Tato povinnost je ale vázána na žádost podatele...*“.
- [5] Žalobkyně tedy požaduje, aby soud určil, že nevydání vyrozumění podle § 42 správního řádu bylo nezákonným zásahem. Dále požadovala, aby soud žalovanému uložil povinnost zdržet se nezákonného zásahu a vydat vyrozumění.
- [6] Dne 25. 1. 2024 vzala žalobkyně svůj žalobní návrh částečně zpět. Zpětvzetí se týkalo části, kde žalobkyně požadovala uložení povinnosti žalovanému zdržet se nezákonného zásahu a vydat příslušné vyrozumění. Důvodem bylo vydání přípisu ze dne 13. 12. 2023, č. j. MMR- 74631/2023-83 žalovaným. Tímto přípisem označeným jako „Sdělení k podnětu k provedení přezkumného řízení ve věci

rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č. j. MSK 77178/2022, sp. zn. ÚPS/15686/2022/Buč, ze dne 26. 9. 2022“ žalovaný dle žalobkyně ukončil daný nezákonný zásah. Žalobkyně však stále trvá na svém žalobním návrhu co do části požadující určení nezákonnosti tohoto nezákonného zásahu.

II. Vyjádření žalovaného

- [7] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že mu žalobkynin podnět k provedení přezkumného řízení byl doručen dne 15. 9. 2023. Podotýká, že žalobkyně podala svůj podnět těsně před tím, než uplynula roční objektivní lhůta k zahájení přezkumného řízení.
- [8] Připomíná, že písemností ze dne 13. 12. 2023, č. j. MMR- 74631/2023-83 byly žalobkyni sděleny důvody, proč nebylo přezkumné řízení zahájeno.
- [9] Zdůrazňuje, že v důsledku nevydání usnesení o zahájení přezkumného řízení (resp. o jeho nezahájení) v objektivní lhůtě jednoho roku nemohlo být zasaženo do žalobkyniných práv. Dle žalovaného si totiž žalobkyně „*musela být vědoma skutečnosti, že jí napadené rozhodnutí ministerstva již bylo předmětem soudního přezkumu, jehož výsledkem nebylo shledání napadeného rozhodnutí ministerstva nezákonným*“. K tomuto dodává, že „*žalobkyně si tedy musela být vědoma, že žalovaný ve věci ani nebude jinak postupovat, když měl k dispozici pravomocné soudní rozhodnutí o přezkumu napadeného rozhodnutí*“.
- [10] Žalovaný opakuje, že přezkumné řízení je vedeno z moci úřední a na rozdíl od řízení odvolacího není jeho zahájení v dispozici účastníků. Nelze se tedy bránit zásahovou žalobou proti jeho nezahájení. Žalovaný je toho názoru, že z důvodu nemožnosti zasáhnout tímto nezahájením do veřejných subjektivních práv podatele podnětu je o to méně možné zasáhnout do jeho veřejných subjektivních práv neoznámením důvodů pro nezahájení přezkumného řízení. Uvádí také, že zákonem není chráněna jakákoli nečinnost, nýbrž pouze taková, která vykazuje závažný dopad do práv účastníka řízení.
- [11] Žalovaný tak shledává, že z důvodu neexistence povinnosti k zahájení přezkumného řízení nemohlo být do žalobkyniných práv zasaženo zásahem, který by vykazoval takovou intenzitu, že by se mohlo jednat o zásah nezákonný.
- [12] K podpoření výše uvedené argumentace žalovaný odkazuje na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1344/09.
- [13] Dále odkazuje také na rozsudek Krajského soudu v Brně ve věci 7 Ca 81/2009.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

- [14] Zdejší soud usnesením ze dne 3. 9. 2024, č. j. 6 A 144/2023-19, řízení výrokem I zastavil v části, kde žalobkyně vzala žalobu zpět (uložení povinnosti žalovanému k nepokračování v zásahu a k vydání vyrozumění). Výrokem II soud žalobu odmítl z důvodu neodstranitelného nedostatku řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., dalšími výroky pak rozhodl o nákladech řízení a vrácení soudního poplatku.
- [15] K podané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 25. 4. 2025, č. j. 5 As 259/2024-42, zrušil výroky o odmítnutí žaloby a navazující nákladové výroky, výrok I. (jímž bylo částečně řízení zastaveno pro zpětvzetí žaloby) nabyt právní moci a nebyl napaden kasační stížností. V odůvodnění rozsudku mj. uvedl, že zdejší soud nesprávně zhodnotil, co žalobkyně v zásahové žalobě požaduje. Dle Nejvyššího správního soudu bylo z petitu žaloby zřejmé, že se v dané části žaloby jedná o určovací zásahovou žalobu, jež směřuje jen proti nesplnění povinnosti zakotvené v § 42 správního řádu, který ukládá vydat

požadované vyrozumění. Následně v bodě 13 uvedl, že žalobkyně se v rámci žaloby nesnažila domoci zahájení přezkumného řízení. Na jeho zahájení dle Nejvyššího správního soudu žalobkyně nárok nemá (což vyplývá i z jeho judikatury, na kterou bylo městským soudem v napadeném usnesení odkazováno). Avšak přesto, že cílem žalobkynina podnětu (ze dne 28. 8. 2023) bylo zahájení přezkumného řízení, podanou správní žalobou se žalobkyně domáhala jen deklarování nezákonnosti nevydání vyrozumění správním orgánem.

- [16] Dále v bodě 14 připomněl svou judikaturu ve vztahu k právu podatele na sdělení výsledku šetření podnětu. Uvedl, že v rámci rozsudku ze dne 31. 10. 2022, č. j. 2 As 8/2022-27, došel k závěru, že právo na sdělení výsledku ve 30denní lhůtě je zcela nezávislé na otázce, jestli má podatel na zahájení daného řízení nárok či nikoli. V bodě 15 rozsudku Nejvyšší správní soud shledal, že ačkoli je možné označit odkazy zdejšího soudu na judikaturu uvedenou v napadeném usnesení jako správné, nejsou tyto přiléhavé pro nyní posuzovanou věc. Dle Nejvyššího správního soudu zdejší soud nezohlednil závěry z výše uvedeného rozsudku 2 As 8/2022, z něž vyplývá povinnost posuzovat možný zásah do podatelova práva týkajícího se žádosti o sdělení bez ohledu na jeho právo na zahájení přezkumného řízení. Dále připomněl i výše citovaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 3. 2017 ve věci 22 A 135/2016, ze kterého je patrné, že „z § 42 správního řádu vyplývá správnímu orgánu povinnost vyrozumět podatele podnětu o tom, jak s tímto podnětem naložil. Tato povinnost je vázána pouze na žádost podatele, na žádnou jinou podmínku, tedy ani na případné právo na zahájení řízení není tato povinnost správního orgánu navázána“.
- [17] Městský soud v Praze rozhodoval podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. O důvodnosti podané žaloby uvážil takto, vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).
- [18] Podle ust. § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Výše uvedené podmínky musí být naplněny současně, aby bylo možné žalobkyni poskytnout ochranu dle § 82 s. ř. s. (srov. též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005-65).
- [19] Situací, kdy již bylo správním orgánem vyrozumění vydáno a je zapotřebí posoudit zákonnost již skončeného zásahu, se Nejvyšší správní soud, mimo jiné, zabýval v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 As 285/2016 – 86. V bodě 24 Nejvyšší správní soud uvedl: „*Správní orgán, jemuž byl adresován podnět, tedy má povinnost sdělit podateli ve stanovené lhůtě, jak s podnětem naložil – zda zahájil řízení, nebo že k takovému úkonu neshledal důvody. Takovou povinnost nemá jen vůči podatelům, kteří se stanou účastníky zahájeného řízení.*“
- [20] Žalobkyně ve svém podnětu ze dne 28. 8. 2023 požádala o vyrozumění ve smyslu § 42 správního řádu. Toto ustanovení v případě splnění podmínky žádosti o vyrozumění ukládá správnímu orgánu (zde žalovanému) povinnost vyrozumět

podatele (zde žalobkyni) do 30 dnů ode dne doručení daného podnětu. Soud ve správním spise ověřil, že žalobkyně tuto podmínku splnila, když na str. 4 podnětu uvedla: „*Žádám o zaslání vyrozumění ve smyslu ust. § 42 správního řádu*“. Jak uvedl Krajský soud v Ostravě ve svém rozsudku ze dne 15. 3. 2017, č. j. 22 A 135/2016-33, č. 3619/2017 Sb. NSS: „*[z] dikce předmětného ustanovení jednoznačně vyplývá povinnost správního orgánu vyrozumět osobu, která podala podnět o tom, zda bylo zahájeno řízení z moci úřední či nebyly shledány důvody k zahájení řízení, pouze v případě, že osoba, která podnět podala, o to požádá*“. Z výše uvedeného plyne, že žádost o vyrozumění představuje jedinou podmínku, kterou zákon žadateli ukládá, a tato byla žalobkyní splněna.

- [21] Ačkoli tedy žalobkyni nesvědčil nárok na zahájení přezkumného řízení, stále jí zákon přiznával právo na vyrozumění dle § 42 s. ř. Správní orgán tedy byl povinen žalobkyni vyrozumět. Nelze tak žalovanému přisvědčit v tvrzení, že jeho nečinností nemohlo dojít k zásahu do práv žalobkyně, a pokud nereflektoval na povinnost mu uloženou § 42 správního řádu, která existuje nezávisle na nároku na zahájení přezkumného řízení, jeho postup nebyl v souladu se zákonem a shora uvedenou judikaturou.
- [22] Přestože žalovaný dne 13. 12. 2023 vydal žalobkyni požadované vyrozumění nazvané „*Sdělení k podnětu k provedení přezkumného řízení ve věci rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č. j. MSK 77178/2022, sp. zn. ÚPS/15686/2022/Buč, ze dne 26. 9. 2022*“ s č. j. MMR-74631/2023-83, nedostál své povinnosti uložené zákonem, a to z důvodu nesplnění 30denní lhůty zakotvené v předmětném § 42 s. ř.
- [23] Ač se tedy jedná o již skončený zásah, dává § 82 s. ř. s. žalobkyni možnost, aby podala zásahovou žalobu na určení, zda se jednalo o nezákonný zásah do jejích práv. Podanou žalobou ze dne 14. 12. 2023 se poté žalobkyně domáhala právě výše uvedeného určení nezákonnosti zásahu, který spočíval v jejím nevyrozumění v zákonem stanovené 30denní lhůtě. Zde je tedy nutno zdůraznit, že neobstojí argumentace žalovaného o neexistenci nároku na zahájení přezkumného řízení. Žalobkyně požadovala jeho zahájení ve výše uvedeném podnětu z 28. 8. 2023, ale tento požadavek již nebyl obsahem podané zásahové žaloby ze dne 14. 12. 2023.
- [24] Výše uvedené vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci 2 As 8/2022, na který žalobkyně poukazovala v podané žalobě (jednalo se o obdobnou věc této žalobkyně, kde byla žaloba krajským soudem rovněž odmítnuta). V bodě 20 v něm Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smyslem sdělení je ujistit podatele, že se správní orgán jeho podnětem zabýval. Zároveň tato lhůta motivuje správní orgán, aby efektivně zpracovával podněty od veřejnosti a včas na ně reagoval. Tento institut míří jinam než právo na zahájení řízení. (...)*“. V bodě 21 daného rozsudku pak shledal, že „*[m]ožnost zásahu do práva stěžovatelky ve vztahu ke sdělení, jak bylo s jejím podnětem naloženo, je tedy nutné posoudit bez ohledu na to, jestli má právo na zahájení přezkumného řízení*“.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

- [25] Zdejší soud tak po zhodnocení výše uvedených skutečností, s vědomím závaznosti právního závěru Nejvyššího správního soudu vysloveného v jeho

rozsudku ze dne 25. 4. 2025, č. j. 5 As 259/2024-42, shledal nezákonnost žalobkyní tvrzeného zásahu spočívajícího v jejím nevyrozumění v zákonem stanovené lhůtě.

[26] Z toho důvodu došel soud k závěru, že žaloba je důvodná, a proto vyslovil výrokem I tohoto rozsudku nezákonnost namítaného zásahu.

[27] Pro úplnost soud uvádí, že zastavení části řízení, kde žalobkyně vzala žalobu zpět, nebylo kasační stížností napadeno, a tento výrok předchozího usnesení zdejšího soudu je v právní moci. Předmět řízení je tak vydáním tohoto rozsudku zcela vyčerpán a řízení tím končí.

[28] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[29] Výrokem III rozhodl soud o nákladech řízení podle ust. § 60 odst. 1 a 3 s. ř. s. Dle § 60 odst. 1 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Jelikož došlo k částečnému zpětvzetí žaloby z důvodu pozdějšího chování odpůrce (žalovaného), má žalobkyně právo na náhradu řízení v celém rozsahu, přestože bylo řízení částečně zastaveno (§ 60 odst. 3 s. ř. s.). Dle § 110 odst. 3 s. ř. s. je tímto rozsudkem rozhodnuto rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

[30] Výše nákladů řízení je tvořena zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2 000 Kč, [položka 18 bod 2 písm. d) sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích], zaplaceným soudním poplatkem za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč [položka 19 sazebníku poplatků k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a odměnou za zastoupení advokátem v rozsahu dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení a podání kasační stížnosti) po 4 620 Kč za úkon (dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif), včetně dvou režijních paušálů po 450 Kč. Za řízení o kasační stížnost tak zástupci žalobkyně náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 10 140 Kč [2 x (4 620 + 450)]. Celkové náklady za řízení o žalobě tak činí 17 140 Kč. Advokátu náleží dále daň z přidané hodnoty z odměny a náhrady hotových výdajů v zákonné výši, neboť advokát je plátcem této daně. Daň z přidané hodnoty činí 2 130 Kč po zaokrouhlení na celé koruny nahoru, celkem tedy 19 270 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) s.ř.s. v případě, kdy městský soud rozhodoval po zrušení rozhodnutí Nejvyšším správním soudem, je kasační stížnost nepřípustná, mimo situaci, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 19. listopadu 2025

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu